

ELŐZETES VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓ
a Mercsek Aqua Öntözési Közösség által Aba külterületén
tervezett öntözési tevékenységre

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

Belsőbárándi löszvölgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Budapest, 2023. január

(Készült a vízjogi engedélyes tervhez)

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
1. Azonosító adatok	4
1.1. A kérelmező és a terv készítője.....	4
1.2. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítője és referenciái.....	4
2. Az érintett Natura 2000 terület jellemzői	6
2.1. Az érintett Natura 2000 terület	6
2.2. Natura 2000 terület legfontosabb jellemző.....	6
3. A beruházás főbb jellemzői	7
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő beruházás bemutatása, céljának meghatározása	9
3.2. A beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama.....	9
3.3. A beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása	9
3.4. A beruházás kivitelezése	10
3.5. A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése	10
3.6. A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése	11
3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	16
4. A tervezett beavatkozások kedvezőtlen hatásai	17
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a beavatkozás megvalósulását követően vagy annak következtében	17
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások	17
4.4. A tervezett beavatkozások hatása a Natura 2000 terület természetvédelmi céljaira és kezelési lehetőségeire.....	19
5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások	19
6. A megvalósítás indokai	20
6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	20
6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá	20
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése.....	20
8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések	21

BEVEZETÉS

A biodiverzitás védelme érdekében az Európai Unió megalkotta az élőhelyvédelmi (Habitats Directive, 92/43/EEC) és a madárvédelmi irányelvet (Birds Directive, 79/409/EEC, majd a módosításokkal egységes szerkezetben kiadott 2009/147/EC). Az irányelvben foglaltak egyik fontos érvényesítési eszköze a különböző tervekhez készülő Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció. Ennek elkészítését az „európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről” szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (Natura rendelet) 10 §-a írja elő, mely szerint:

- „(1) Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely **nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges**, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak - a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel - vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.”
- (2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni.”

Az Aba külterületén a Mercsek Aqua Öntözési Közösség által tervezett esőztető öntözés a **HUDI20006 jelű, Belsőbárándi löszvölgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület** közvetlen szomszédságában fog megvalósulni, ezért szükséges vizsgálni a Natura 2000 terület kijelölését meghatározó jelölő élőhelyek, jelölő fajok érintettségét, valamint a Natura 2000-es fenntartási céloknak való megfelelést.

A tervezett tevékenységhez tartozó létesítményeket és a Natura 2000 területet a 3. fejezetben, a műszaki adatokat bemutató **1. ábra** mutatja. A Natura 2000 területet piros sraffozás mutatja. Az ábrán látható, hogy az öntözéssel érintett terület, az öntözés kiegészítő létesítményei (a vízkivételi kutak, a tározó és a vezetékek) nem érintik közvetlenül a védett területet. Ez alól a tározó - szükséges esetén történő – ürítésére/feltöltésére szolgáló vezeték Dinnyés-Kajtori csatornába bevezetése előtti utolsó mintegy 150 m hosszú szakasza kivétel, mely viszont a már megépült E66-os út töltésének mentén, annak újonnan telepített védősávjában valósulna meg. Ez a vezetékszakasz tehát már korábban a Natura 2000 terület bolygatásával más tevékenység miatt érintett részre kerülne. **A tervezett tevékenység következtében tehát gyakorlatilag csak közvetett érintettséggel kell számolni a vizsgált Natura 2000 területre.** Ettől függetlenül a Natura 2000 területre vonatkozó hatásokat szükségesnek tartottuk vizsgálni, hogy a terület természetvédelmi helyzete megőrizhető legyen a továbbiakban is.

Jelen munka tehát a **Mercsek Aqua Öntözési Közösség által tervezett esőztető öntözés** a HUDI20006 jelű, Belsőbárándi löszvölgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 területre vonatkozó hatásainak becslését tartalmazó, ún. **Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció**, mely az elvi vízjogi engedélyezési terv mellékleteként készült.

1. AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1. A kérelmező és a terv készítője

Az elvi vízjogi engedélyezési eljárás kérelmezője **Mercsek Aqua Kft.**, melynek legfontosabb adatai az alábbiak:

- címe: 8127 Aba, Kálvin János u. 28.
- cégbírósági bejegyzés száma: Cg. 07-09-033930
- statisztikai számjele: 32082388-0161-113-07
- adószám: 32082388-2-07

Az öntözésre vonatkozó elvi vízjogi engedélyes terveket a PLANTOR Mérnöki és Szolgáltató Kft. készítette el. Adatai a következők:

- székhely: 5000 Szolnok, Kassai út 124.
- telefon: +36 (56) 423-099, +36 (30) 383 6351, +36 (30) 279 9699
- Email: iroda@plantor.hu
- Web: www.plantor.hu
- cégjegyzékszám: 16-09-004577
- adószám: 11502575-2-16
- ügyvezető: Cifka József

1.2. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítője és referenciái

A Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt a PLANTOR Mérnöki és Szolgáltató Kft. megbízásából az ÖKO Zrt. Környezeti, Gazdasági, Technológiai, Kereskedelmi Szolgáltató és Fejlesztési Zrt. (ÖKO Zrt.) készíti. Az ÖKO Zrt. legfontosabb adatai az alábbiak:

- székhely: 1013. Budapest, Attila út 16.
- postai cím: 1253. Budapest Pf. 7.
- cégjegyzékszám: 01-10-041696
- statisztikai számjel: 10614752-7112-114-01
- adószáma: 10614752241
- telefonszám és fax: +36 1-212-6093
- igazgató: dr. Tombácz Endre

Az ÖKO Zrt. Natura 2000 hatásbecslésben résztvevő szakértőket az **1. táblázat** mutatja, jogosultságuk az Agrárminisztérium (<http://ttsz.am.gov.hu/szakertok/>) honlapjain ellenőrizhetők!

1. táblázat: A Natura 2000 hatásbecslésben résztvevő szakértők jogosultsága

Név	Lakcím	MMK tagsági szám	Jogosultságot igazoló engedély száma
Magyar Emőke (táj- és kertépítész mérnök)	1091. Budapest, Üllői út 71.	01-7928	01-675/2014 (KÉ-Sz) 648/2/01/2014 (SZKV-1.1.) 649/0/01/2014 (SZKV-1.4.) Sz-033/2009 (SZTV-É, SZTjV)
Mészáros Szilvia (tájépítésmérnök)	1046. Budapest, Nádor utca 36.	-	SZ-0068/2018 (SZTV-É, SZTjV)

Az ÖKO Zrt. Natura 2000 hatásbecslésre vonatkozó fontosabb szakmai referenciái az alábbiak:

- Iváncsai ipari park fejlesztési terület kialakításával összefüggő vízügyi infrastruktúra Előzetes Vizsgálati Dokumentációja - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: VIZITERV Environ Kft., 2022.)
- FETIVIZIG működési területére, valamint a TIVIZIG nyírségi területére készített Vízkészlet-gazdálkodási Térségi Terv felülvizsgálatának Stratégiai Környezeti Vizsgálata - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: FETIVIZIG, 2021.)
- Az Országos Árvízi Stratégiai Kockázatkezelési Terv első felülvizsgálatának Stratégiai Környezeti Vizsgálata - - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: VIZITERV Environ Kft., 2021.)
- A harmadik Országos Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv Stratégiai Környezeti Vizsgálata - Környezeti Értékelés - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: VIZITERV Environ Kft., 2020.)
- Fejér, Győr-Sopron és Somogy megyék területrendezési tervének (stratégiai) környezeti vizsgálata - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Lechner Nonprofit Kft., 2019.)
- A Kemény Ferenc sportlétesítmény fejlesztési program keretében megvalósítandó Evezős Központ, Evezős Pálya előzetes vizsgálati dokumentációja - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Kiemelt Kormányzati Beruházások Központja Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság, 2018.)
- Környezeti hatástanulmány a Balaton vízszintszabályozásának módosítására („A klímaváltozás hatásainak vizsgálata a Balaton vízkészletére, belső áramlási viszonyaira, ezek hatása az élővilágra” megnevezésű KEHOP-1.1.0-15-2017-00011 projekt keretében) - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: OVF, 2018.)
- Előzetes vizsgálati dokumentáció a Dong-éri árvízkapu korszerűsítésére - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Víziterv Consult Kft., 2017.)
- Előzetes vizsgálati dokumentáció a Mindszent I. és II. szivattyútelepeken tervezett beavatkozásokra - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Víziterv Consult Kft., 2017.)
- Előzetes vizsgálati dokumentáció a Sámson-Apátfalvi főcsatorna új árvízkapujára és a kapcsolódó beavatkozásokra - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Víziterv Consult Kft., 2017.)
- Környezeti hatástanulmány a Tisza bal part 52+047 - 57+489 tkm között tervezett töltésfejlesztésre - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Víziterv Consult Kft., 2017.)
- Környezeti hatástanulmány a Hármaskörös bal part 0+000 - 4+342 tkm között tervezett töltésfejlesztésre - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Víziterv Consult Kft., 2017.)
- Esztergom árvízvédelmi fejlesztése környezeti hatástanulmány - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Víziterv Environ Kft., 2017.)
- A Tisza-Túr közti tározó és a kapcsolódó fejlesztések környezeti hatástanulmánya - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: Víziterv Environ Kft., 2017.)
- Albertirsa-Kecskemét 400 kV-os távvezeték környezeti hatástanulmánya Élővilág- és tájvédelmi munkarész - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: PÖRY - ERŐTERV Zrt., 2017.)
- Sajóivánka – országhatár (– Rimaszombat) 400 kV-os távvezeték előzetes vizsgálati dokumentáció és környezeti hatástanulmány - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: PÖRY - ERŐTERV Zrt., 2014. és 2017.)
- Gönyű – országhatár (Gabcikovo, Velky Dur) 400 kV-os távvezeték környezeti hatástanulmánya - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: PÖRY - ERŐTERV Zrt., 2017.)
- MÁTRA ERŐMŰ ZRT. 500 MW nettó villamos teljesítményű fluidtüzelésű blokk egységes környezethasználati engedélyezési dokumentációja - Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (Megbízó: PÖRY - ERŐTERV Zrt., 2015.)

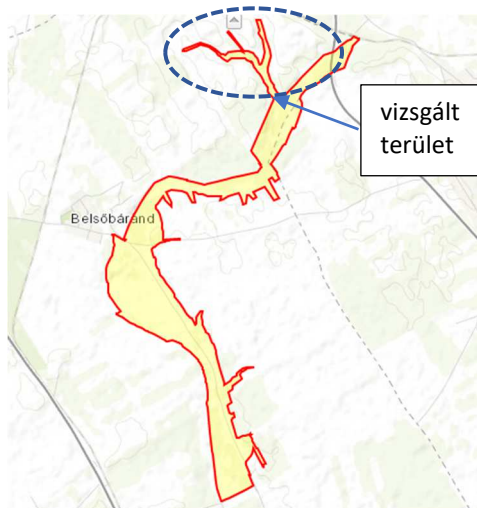
- A Tisza bal parti töltés 143+258 és 159+382 tkm közötti szakaszán az árvízvédelmi rendszer elemeinek (árvízvédelmi töltés, műtárgy, vízmérce) komplex fejlesztésére vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentációja - Natura 2000 hatásbecslés (Megbízó: Víziterv Environ Kft., 2014.)
- Kerepes 400/120 kV-os transzformátor állomás létesítéséhez kapcsolódó 132 kV-os távvezeték rendezés előzetes vizsgálati dokumentációja - Natura 2000 hatásbecslés (Megbízó: PÖRY - ERŐTERV Zrt., 2014.)
- Albertirsa-Göd 400 kV-os távvezeték felhasítása a Kerepes 400/120 kV-os transzformátor állomásba előzetes vizsgálati dokumentációja - Natura 2000 hatásbecslés (Megbízó: PÖRY - ERŐTERV Zrt., 2013.)
- Ráckevei-Soroksári Duna-ág vízgazdálkodásának és vízminőségének javítása (EU projekt-előkészítés, Megbízó: Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, 2007.-2010.) – környezeti hatásvizsgálat mélységű ökológiai felmérés és Natura 2000-es hatásbecslés

2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET JELLEMZŐI

2.1. Az érintett Natura 2000 terület

A tervezett tevékenységgel szomszédos Natura 2000 terület a Belsőbárándi löszvölgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület, melynek kódja HUDI20006, besorolása „B”, kiterjedése 280,69 ha. A vizsgált terület a Natura 2000 terület északi részén helyezkedik el.

A védett terület jellemzőit az Unió hivatalos oldala (<https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20006>) és a Natura terület fenntartási terve (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2018.) alapján (http://www.termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2k_FENNTARTASI_TERVEK/HUDI20006_Belsobarandi_loszvolgy_atdolgozas2018_tisztazott.pdf) mutatjuk be.

2.2. Natura 2000 terület legfontosabb jellemző

Belsőbárándi löszvölgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület jelölő élőhelyei és jelölő fajai az alábbiak:

Jelölő élőhelyek

Kód	Szubkontinentális peripannon cserjések	Kiterjedése	Reprezentativitás
40A0*	Szubkontinentális peripannon cserjések	0,04 ha	B
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>)	3,15	B
6250*	Síksági pannon löszgyepek	30,12	B
6440	Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> -hoz tartozó mocsárrétjei	98,27	A

(* -gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok)

Jelölő fajok

Kód	Magyar név	Latin név	Előfordulás	Ter. jelentősége ¹
4091	tátorján	<i>Crambe tatarica</i>	100-250 egyed	B
1220	mocsári teknős*	<i>Emys orbicularis</i>		D
1060	nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>		C
1335	ürge	<i>Spermophilus citellus</i>	1-50 egyed	C

*A fenntartási terv nem tartalmazza.

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű faj még a ráncos gyászbogár (*Probatiscus subrugosus*).

A Natura 2000 területen **kiemelt fontosságú cél** a szubpannon sztyeppék, a síksági pannon löszgyepek, a sík- és dombvidéki kaszálórétek kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, valamint a tátorján közösségi jelentőségű növényfaj kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése/helyreállítása.

Általános célkitűzések: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

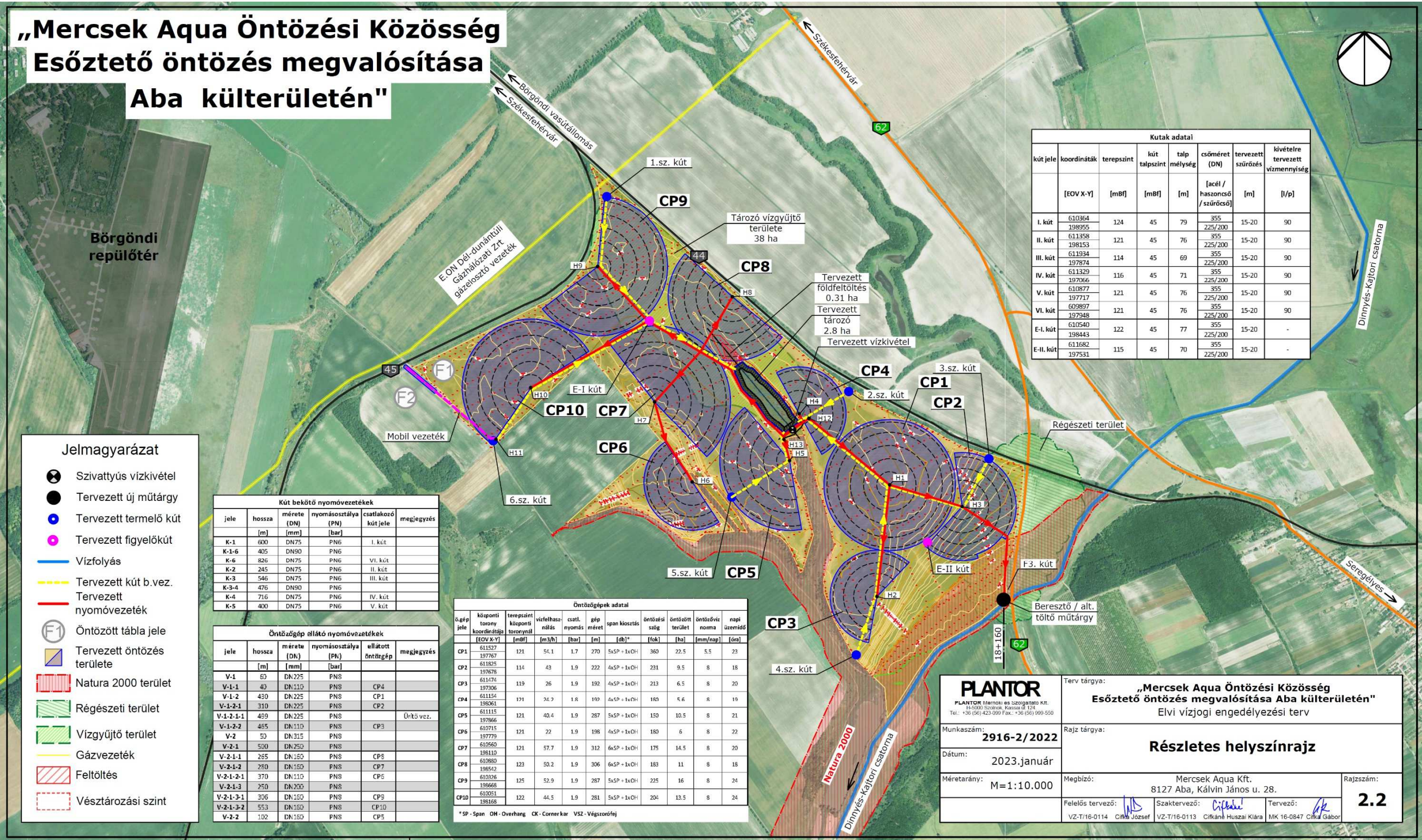
- Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése:
 - A jó állapotú szubpannon sztyeppék, síksági pannon löszgyepek természetszerű szerkezetének, fajkészletének megőrzése.
 - A tátorján (*Crambe tatarica*) populációjának megőrzése, a populáció elterjedési területe ne csökkenjen, ennek érdekében a faj magaszórását megelőző kaszálást, legeltetést kerülni szükséges.
- Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés:
 - Invazív fajok, különösen a fehér akác, bálványfa által veszélyeztetett jelölő gyeptársulás megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.
 - Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása a szubpannon sztyeppék, síksági pannon löszgyepek területén a túlhasználat/alulhasználat elkerülése érdekében.
 - Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolása.

3. A BERUHÁZÁS FŐBB JELLEMZŐI

A tervezett öntözési rendszert, annak létesítményeit, térbeli elhelyezkedését és a Natura 2000 területek öntözési rendszerhez képesti elhelyezkedését az **1. ábra** mutatja.

¹ Terület jelentősége - Az országos állományhoz viszonyított arány A: 100% >= p > 15%, B: 15% >= p > 2%,
C: 2% >= p > 0%, D: nem jelentős, előfordul

1. ábra A tervezett tevékenységhez tartozó létesítmények és a Natura 2000 területek

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő beruházás bemutatása, céljának meghatározása

A Mercsek Aqua Öntözési Közösségbe tömörült gazdák Aba település külterületén folytatott mezőgazdasági növénytermesztési tevékenységüket esőztető öntözéssel szeretnék fejleszteni, melyhez forrást öntözési pályázaton való részvétellel biztosítanak.

Az öntözésfejlesztés szükségességét az indokolja, hogy az időjárási szélsőségek között egyre többször jelenik meg az érintett területen a magas hőmérsékleti értékekkel párosuló tartós és jelentős vízhiány, melyet a termésbiztonság érdekében pótolni kellene.

Az Öntözési Közösség első lépésben vízügyi állásfoglaláskérési dokumentáció elkészítése mellett döntött mely megalapozza a tevékenység vízbeszerzését és az öntözési közösség elismertetését. A vízügyi állásfoglaláskérés és az öntözés közösség elismertetési folyamatával párhuzamosan az öntözést, vízbeszerzést és a víztározást megalapozó – hidrogeológiai modellezést, talajmechanikai vizsgálatokat és öntözési talajvédelmi munkarészek készítése után a feltárt adatok és a helyszíni adatok felhasználásával elvi vízjogi engedélyezési terv készült a terület öntözésére.

A vízjogi engedélyeztetési terv Aba település külterületén Seregélyes határában 2 egymás melletti helyszínen, összesen 186,52 ha nagyságú mezőgazdasági terület center-pivottal és mikroöntözéssel történő öntözésének kialakítását, az öntözést kiszolgáló infrastruktúra és vízbeszerzés, tározás létesítményeinek kiépítését takarja.

3.2. A beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama

A tervezett öntözési rendszer 186,52 ha terület öntözését valósítaná meg 0,06388 m³/sec vízfelhasználással. Az öntözési rendszerhez tartozó tározó kiterjedése 2,8 ha (véstározás esetén 4,4 ha), befogadó képessége 100 000 (max. 137 000) m³.

Építés várható kezdete: a jogerős vízjogi engedély kézhezvétel után, várhatólag 2023. év végén. Az építés időtartama: várhatóan 8-16 hónap. Így az üzemelés várható kezdete: 2025. tavasz

3.3. A beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

Az öntözött területet Északról a 44. sz. vasútvonal, nyugatról a 45. sz. vasútvonal, délről a mezőgazdasági földút, keletről a Dinnyés-Kajtori csatorna és a 62. sz. út határolja. Térképi megjelenítését az **1. ábra** mutatja. Az öntözésre tervezett két terület adatai:

I. terület: „Külső-Báránd-dűlő belső”

- Öntözéssel érintett ingatlan területe: 186.15 ha
- Öntözött terület: 115.6 ha
- MEGPAR blokk azonosító: JXQM2A19
- Öntözött terület súlyponti koordinátái: EOY Y: 610 856 EOY X: 198 058
- Érintett ingatlan: Aba 0283/9
- Öntözési mód: 10 db center pivot (F1 terület)
- Öntözött kultúrák: kukorica, búza, napraforgó

II. terület: „Külső-Báránd-dűlő külső”

- Öntözéssel érintett ingatlan területe: 0.3654 ha
- Öntözött terület: 0.25 ha

- MEPAR blokk azonosító: J6CNCJ19
- Öntözött terület súlyponti koordinátái: EOY Y: 609.649 EOY X: 198 171
- Érintett ingatlanok: Aba 0283/3
- Öntözési módok: Mikro szórófejes öntözés (F2 terület)
- Öntözött kultúrák: kukorica, búza, napraforgó

Az öntözött kultúrák esetén a vízigényeket a felsorolt kultúrákból összeállított a vetési szabályok figyelembevételével kialakított 3 növénykultúrát tartalmazó vetési mix szerint határozták meg.

Öntözésre tervezett ingatlan terület összesen: 186,52 ha. A tervezett öntözőberendezésekkel beöntözhető maximális terület: 115,85 ha. A kiöntözött öntöző víz mennyisége a talajvízszint emelésére nem alkalmas, így a hatás gyakorlatilag az öntözött területre terjed ki.

3.4. A beruházás kivitelezése

A megvalósítás több lépésben történik:

- Az öntözés vízellátását új öntözőkutak biztosítják, ezek épülnek meg első lépésben.
- Második lépésben a gyűjtő- és az elosztóvezeték építése történik a tározóval és a vízkivétel építésével együtt.
- Harmadik lépésben épül az elosztóvezetékre csatlakozó öntözőberendezés(ek), valamint a vezetékrendszer üzemeltetéséhez szükséges elzáró, szabályozó és mérő elemek.

3.5. A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

– Vízbeszerezés

A szükséges öntöző és egyéb gazdasági célú víz beszerzése a Dinnyés-Kajtori csatornából, mint felszíni vízforrásból nem lehetséges a rendelkezésre álló szabad vízkészletének hiányában. Ezért a szükséges vizet csak felszín alatti rétegvízből tudják biztosítani. A helyszíni adottságok figyelembevételével átlagosan 80 méteres talpmélységű, minimum 15 méter vízáadó szint bekötésével kialakított 6 db kút tervezett. A vízkivétel csőbúvár szivattyúval történik.

– Alternatív vízkivétel

Vízbő időszakok esetén a rendszer kiépítése lehetővé teszi, hogy a terület mellett folyó Dinnyés-Kajtori csatorna felszíni vízkészletéből történő vízkivételt is. Erre a tározó ürítése miatt egyébként is szükséges nyomóvezeték hálózat kettős működése teremt lehetőséget.

A csatorna 18+160 szelvényében kialakított bevezető / ürítő műtárgyat úgy kívánják kialakítani, hogy időszakosan előforduló vízbő / árvizes időszakában a műtárgy mellett kialakított beton fogadó lemezen mobil szivattyúaggregát üzemeltetésével a leürítésre használt nyomóvezeték nyomvonalon a víz visszafelé szivattyúzásával a tározó tölthető legyen így vízvisszatartás valósulhasson meg.

– Vezetékrendszer

A tervezett kutakból kitermelt vizet a tározóba az öntözőberendezések vízellátását biztosító nyomóvezeték hálózattól elkülönített vezeték hálózaton tervezik eljuttatni. A kútvizet szállítása kis- és középnyomású műanyag KPE anyagú földbe épített nyomóvezetéken keresztül tervezik megvalósítani, 3 ponton kerülnek bevezetésre a tározóba. A nyomóvezetékekkel párhuzamosan történik a kutak szivattyút ellátó elektromos vezeték fektetése.

Az F2 terület a 6. kúthoz mobil vezetékkel közvetlenül kapcsolódik az esőztető mikroöntözés megvalósítása érdekében.

– **Öntözővíz szétosztása**

A tervezett öntözőberendezések öntözővízzel való ellátását a vízszállításhoz igazodó kis- és középnyomású műanyag KPE anyagú földbe épített nyomóvezetéken keresztül tervezett. A nyomóvezetéseken szakaszoló-, elzáró-, szabályozó- és csatlakozó szerelvények lesznek, a közmű- és útkeresztezéseknél pedig védőcső beépítésével biztosítják a vezetékek szabványnak megfelelő elválasztását, valamint üzembiztonságát.

A vezetékek a víztározónál kialakított aknában található szerelvényektől indulnak és az öntözőberendezések fix csatlakozó szerelvényéig / központi tornyáig tartanak. Az öntözővíz szállító vezetékek nem vesznek részt a kútvezék összegyűjtésében, de a vezetékhálózat részt vesz a tározó ürítésében.

– **Tározó**

A kutakból kitermelt vizet ideiglenesen az öntözött területek között található mélyvonulatban a természetes rétegvonalakhoz igazodó keskeny vízfelszínű völgyzárógátas tározóba juttatnák. A tározó a morfológiai viszonyok figyelembevételével kerül kialakításra oly módon, hogy a helyszínen található kitermelt földanyagból építik meg a gátat gazdaságilag racionális nullás földgyenleg elérése érdekében. A tározó gátja a helyi anyag felhasználásával került kialakításra a víz oldal műanyag fóliás szigetelésével a szivárgási út meghosszabbítása és a tározott víz töltéstartásának megakadályozása érdekében. A tározó területéről kitermelt mentendő humusz és a gátépítésnél fel nem használt földanyag a tározó mögött található emelkedő vonulat feltöltésére használható fel. (A tározó szigetelésre kerül.)

A völgyzáró gát 117 m hosszú, koronaszélessége 6 m, koronamagassága 121 mBf. Gát talp szintje 115 mBf. Rézsűhajlás vízoldalon 1:4, mentett oldalon 1:3. Tározó part kialakítása természetes, 1:4-1:6 rézsűhajlás közötti. Tározó vízfelszíne 2.8 ha (maximális üzemvízszintnél), 4.4 ha (vész tározási szintnél). Vízmélysége maximális üzem vízszintnél: 4.5 m, vésztározási szintnél: 5.5 m.

Tározott vízmennyiség maximális üzem vízszintnél 100 000 m³, vésztározási szintnél 137 000 m³.

A tározó részét 3 db vízbevezető műtárgy, 1 db vízkivételi műtárgy (elektromos szivattyúkkal és szűrőkkel kialakítva) és 1 db árapasztó műtárgy képezi.

– **Öntözőberendezések**

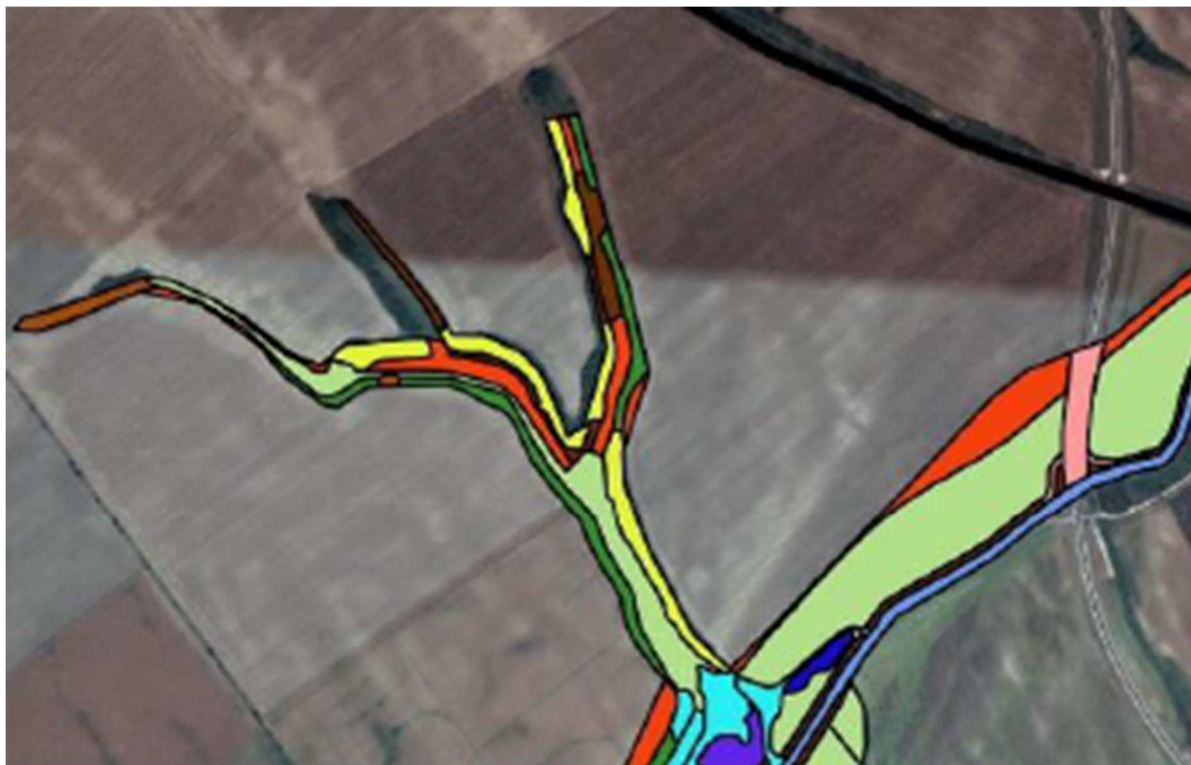
Az öntözést BAUER tömlős lineár és center pivot öntözőberendezések, valamint esőztető mikroöntözés végzi majd. A tervezett öntözőberendezések alkalmasak központi üzemirányítás segítségével az ellenőrzésre és távvezérlésre, valamint alkalmassá tehetők a precíziós gazdálkodásra is.

A tervezett létesítmények Natura 2000 területen kívül valósulnak meg. Ez alól kivétel a tározó - szükséges esetén történő – ürítésére/feltöltésére szolgáló vezeték Dinnyés-Kajtori csatornába bevezetése előtti utolsó mintegy 150 m hosszú szakasza, mely viszont a már megépült E66-os út töltésének mentén, annak újonnan telepített védősávjában valósulna meg.

3.6. A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

A tervezett beavatkozással érintett, illetve szomszédos Natura 2000 terület jelen állapotát a fenntartási terv és területbejárás alapján mutatjuk be. A 2018-ban készült fenntartási terv tartalmazza a Natura 2000 terület egyszerűsített élőhelytérképét, melynek helyességéről a helyszíni bejárás is meggyőződhetünk, annak ellenére, hogy a terepbejárás időpontja (2023 január 14.) nem volt optimális.

2. ábra A fenntartási tervben szereplő élőhelytérkép kivágata a vizsgált területre

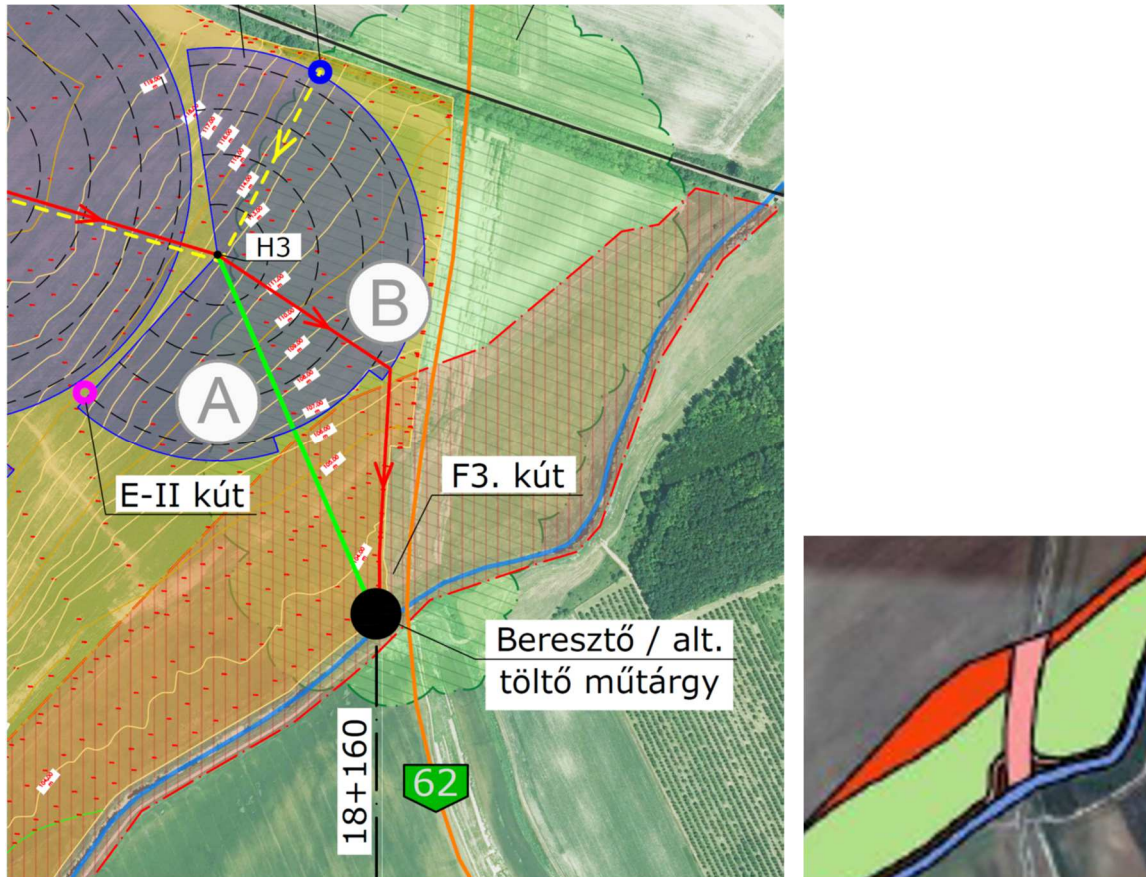
Jelmagyarázat:

B1a	Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
B5	Nem zsombékoló magassásrétek
BA	Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló- és folyóvizek partjánál
D34 (6440)	Mocsárrétek
H4 (6210)	Erdősztyepprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok
H5a (6250*)	Löszgyepek, kötött talajú sztyepprétek
M6 (40A0*)	Sztyeppcserjések
OC/OB	Jellegtelen üde / száraz, félszáraz gyepek
P2b/P2a	Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések / Üde és nedves cserjések
RA	Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
S1/S2/S6/S7	Ültetett akácok / nemesnyarasok / nem őshonos fafajok állományai
T1	Egyéves intenzív szántóföldi kultúrák
U11	Út- és vasúthálózat
U4	Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók
U9	Állóvizek
	Településhatár

Közvetlenül érintett területek jellemzői

A **beruházással közvetlenül érintett területek** mezőgazdasági hasznosításuk. Natura 2000 terület, mint azt már elmondtuk egy 150 m hosszú nyomóvezeték szakaszt érint a Dinnyés-Kajtori csatorna előtt. Itt a Natura 2000 terület érintése nem kerülhető el, de az, hogy a tervezett vezeték milyen élőhelyen halad keresztül nem mindegy. Ezért a tervezők két nyomvonalat jelöltek ki, melyeket a hatásbecslés során vizsgáltunk. Az **1. ábrán** már csak a Natura 2000 jelölő élőhelyet gyakorlatilag elkerülő változat került feltüntetésre. A két változat nyomvonala az alábbi:

3. ábra A Natura 2000 területet érintő vezetékszakasz nyomvonalváltozatai és élőhelytérképe

Az „A” változat a H3-as öntözőberendezéstől a legrövidebb, egyenes úton halad a beeresztő, töltő műtárgyhoz. (Ez gazdaságossági szempontból a legelőnyösebb megoldás.) Ez a szakasz ezen a vonalon a terület egyik értékes társulását, mocsárrétet érint, mely a terület egyik jelölő élőhelye (6440 kódjelű Folyóvölgyek *Cnidion dubii*-hoz tartozó mocsárrétjei). Ez a jelölő élőhely a vizsgált Natura 2000 terület kiterjedt részén, mintegy 1/3-án van jelen (~98 ha-on a 280-ból). Az érintettség elhanyagolható az „A” változat esetén is, 0,1 ha alatti, azaz a jelölő élőhely 0,1 %-át érintené.

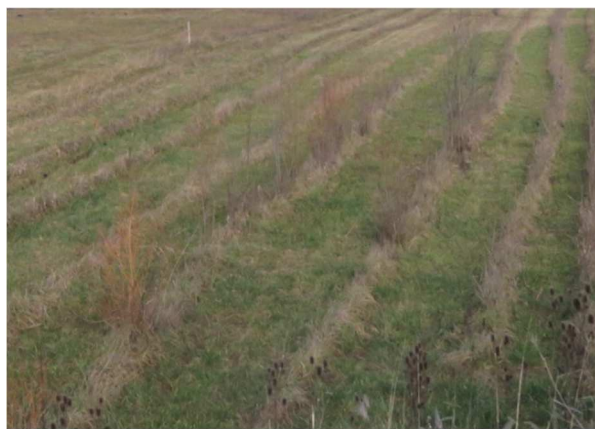
A „B” változat megvalósítása esetén azonban még ez a kis kiterjedésű jelölő élőhely érintettség is gyakorlatilag elkerülhető, mivel az út mellett jelenleg egy keskeny sávban a védősáv telepített, ennek szegélyén javasolt a vezeték megvalósítani, így gyakorlatilag elkerülhető, minimálisra csökkenthető az érintettség. A vezeték így minimálisan hosszabb, de már eleve (az útépitésakor, növénytelepítéskor) zavart területre kerülne. (A változatok területét néhány fotóval is bemutatjuk.)

Az „A” változat által érintett nyomvonal

A Dinnyés-Kajtori csatorna mentén található kiterjedt mocsárrét

A „B” változat nyomvonala közvetlen az út mentén, fiatal védősáv telepítés mellett haladna

Az ürítő/töltő műtárgy helye a Dinnyés-Kajtori csatornánál

Az esetleges közvetett érintettség, azaz az öntözött területekkel szomszédos Natura 2000 terület jellemzői

Az öntözésre tervezett területek közvetlenül a Natura 2000 terület északi részén, a háromágú völgy környezetében, attól északra helyezkednek el. A háromágú völgy völgytalpi részén a fenntartási terv élőhelytérképe szerint az előző területhez hasonlóan főként mocsárrétek találhatók. Ezek azonban az előző területhez képest kevésbé jó állapotúak, szárazodók, ráadásul taposott keréknyomok „szántják” fel. Helyenként a völgytalpi területeket jelenleg is művelik.

A völgytalpi területek három változatban:

csak réttel

réttel és mezőgazdasági területtel

csak szántóval

A völgy oldalaiban száraz gyepek vagy cserjések, illetve ültetett akácosok, vagy más nem honos faállományok jellemzőek.

Fák (főként akácok) és cserjék a völgyoldalban

Az ÉK-i oldal, az öntözött területhez csatlakozó gyepek

Homogénebb száraz gyepek a DNY-i oldalon

Az első „ujj” kiágazásánál egyszerre láthatjuk a területen jellemző minden élőhelytípust: a völgytalpon a nedves rét, illetve a már bevetett szántó (háttérben), az oldalakon száraz gyepek és ültetett, nem honos faállományok

Az első „ujj” kiágazása

Az első völgytalp mezőgazdasági hasznosítású

Az első „ujj” végén kisebb fenyves folt

A második „ujj” felé

A második „ujj”-nál

A harmadik „ujj” felé

A harmadik „ujj” végénél

Az öntözésre tervezett egyik részterület

3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

Az öntözésfejlesztés szükségességét az indokolja, hogy az időjárási szélsőségek között egyre többször jelenik meg az érintett területen a magas hőmérsékleti értékekkel párosuló tartós és jelentős vízhiány, melyet a termésbiztonság érdekében pótolni kellene. Az öntözés megvalósítása mintegy 150 ha területen biztonságosabb terméseredményt, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást jelent.

4. A TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a beavatkozás megvalósulását követően vagy annak következtében

A tervezett beavatkozás, ahogy azt a 3.6. fejezetben, illetve a következőkben (4.2. és 4.3. fejezet) bemutatjuk nem jár a Natura 2000 területen elhanyagolhatóanál jelentősebb közvetlen hatással. Azaz területfoglalás gyakorlatilag nem, vagy csak minimális mértékben érinti a területet. Közvetlen hatásból származó kedvezőtlen hatással tehát nem kell számolni. Az öntözési és víztározási tevékenység a szomszédos Natura 2000 területre várhatóan kedvezőtlen hatásokat szintén nem okoz, minimális mikroklima változás, illetve a tározás miatti minimális talajvízszint változás mivel a völgytalp felé várható a talajvízmozgás, így nem számottevő kedvező változást jelenthet a Natura 2000 jelölő élőhelyek közül az itt is megtalálható mocsárrétekre. A kedvező változás mértékét is elhanyagolhatónak értékeljük.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások

A tervezett beavatkozás közvetlen és közvetett hatásokkal jár a Belsőbárándi löszvölgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 területre.

Közvetlen hatások

A tervezett tevékenység a Natura 2000 területet alapvetően nem érinti közvetlenül. Ez alól kivételt a tározó - szükséges esetén történő – ürítésére/feltöltésére szolgáló vezeték Dinnyés-Kajtori csatornába bevezetése előtti utolsó mintegy 150 m hosszú szakasza jelent. Itt a Natura 2000 terület érintése nem kerülhető el, de az, hogy a tervezett vezeték milyen élőhelyen halad keresztül nem mindegy. Ezért a tervezők - ahogy azt a 3.6. fejezetben bemutattuk - két nyomvonalat jelöltek ki, melyeket a hatásbecslés során vizsgáltunk.

Az „A” változat a H3-as öntözőberendezéstől a legrövidebb, egyenes úton halad a beeresztő, töltő műtárgyhoz. (Ez gazdaságossági szempontból a legelőnyösebb megoldás.) Ez a szakasz ezen a vonalon a terület egyik értékes társulását, mocsárrétet érint, mely a terület egyik jelölő élőhelye (6440 kódjelű „Folyóvölgyek *Cnidion dubii*-hoz tartozó mocsárrétjei”). Ez a jelölő élőhely a vizsgált Natura 2000 terület kiterjedt részén, mintegy 1/3-án van jelen (~98 ha-on a 280-ból). Az érintettség a teljes Natura 2000 területre vonatkozóan elhanyagolható az „A” változat esetén is, 0,1 ha alatti, azaz a jelölő élőhely 0,1 %-át érintené.

A „B” változat megvalósítása esetén azonban gyakorlatilag még ez a kis kiterjedésű jelölő élőhely érintettség is elkerülhető, mivel az út mellett jelenleg egy keskeny sávban védősáv telepített, ennek szegélyén javasolt a vezeték megvalósítani. Ez a terület az útépités és a védősáv telepítés következtében már elveszítette jelölő élőhely jellegét, jelenleg U11 (Út- és vasúthálózat) és S7 (Nem őshonos fafajú facsoportok, erdősávok és fasorok) ÁNÉR kategóriába sorolható e terület rész.

Így gyakorlatilag elkerülhető, minimálisra csökkenthető a jelölő élőhely érintettsége. A vezeték így minimálisan hosszabb, de már eleve (az útépitésekor, növénytelepítéskor) zavart területre kerülne. (A változatok helyszínét a 3.6. fejezetben néhány fotóval is bemutattuk.) **Az érintettség minimalizálásának feltétele, hogy a tervezett vezeték az úthoz minél közelebb, kiépítéskor minél kisebb ideiglenes területfoglalással kerüljön megvalósításra.**

Másutt közvetlen hatásra, azaz területfoglalásra nem kell számolni. Ennek feltétele azonban, hogy a megvalósítás, azaz a kutak, a vezetékek és a tározó kiépítésének megvalósításakor a Natura 2000 területet minden ideiglenes területfoglalással, szállítási tevékenységgel elkerüljük.

Közzetett hatások

Kedvezőtlen ideiglenes hatásokkal az építés időszakában minimális mértékben kell számolni. Ez a tervezett létesítmények megvalósításának zavaró hatásait (levegőszennyezés, porterhelés, zaj, vizuális zavaró hatások) jelenti. A kivitelezési munka a tervezett ütemezés szerint mintegy 8-16 hónapig tartana, de természetesen ez nem jelent folyamatos munkát a területen, hanem szakaszos megvalósítást (kútúrás, vezetékek építés, tározó kialakítás). A legjelentősebb és leghosszabb időtartamú munkafolyamat a tározó kialakításának tereprendezési munkája. Ehhez legközelebb jellegtelen száraz gyepek élőhelye (OC) található a fenntartási terv szerint, ami kevésbé érzékeny az ilyen típusú zavarásra.

A tervezett tevékenység megvalósítása, az öntözés és a víztározás alapvetően felszín alatti vízkészletekre épít, 80 m talpmélységű kutakból vennék ki a vizet, mivel felszíni vízkészletek nem állnak rendelkezésre. A felszín alatti vizek az itt található élőhelyekkel nem állnak közvetlen összeköttetésbe, így az onnan történő vízkivétel ezen élőhelyek életfeltételeit várhatóan nem rontják.

Az öntözőberendezésekből kiszórt víz elsodródással a közvetlen szomszédságban lévő Natura területet is elérheti. Ez azonban a berendezések pontos beállítása, meteorológiai viszonyok figyelemmel kísérése esetén várhatóan minimális lesz, és az itt található élőhelyek számára az aszályos időszakokban inkább kedvező hatást jelenthet, lassítva kiszáradásukat. Ehhez hasonlóan kedvező hatású lehet az öntözés hatása a lokális klímára, a páratartalom minimális növekedése az öntözött területek környezetében, a az öntözött területeken a talajvízháztartás javulása, illetve a tározóból történő elszivárgás talajvízemelő hatása is. Ezek a kedvező hatások azonban várhatóan elhanyagolható mértékűek lesznek. (A fenntartási tervben a veszélyeztető tényezők között szerepel az „Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében” elem is, ezt a veszélyt, ha minimális mértékben is csökkenti a szomszédos Natura 2000 területen.)

A jelölő élőhelyekre és fajokra gyakorolt kedvezőtlen hatások

A fentiek alapján összefoglalóan az egyes jelölő élőhely és jelölő fajok érintettségéről az alábbiak mondhatók el:

Jelölő élőhely, jelölő faj	Érintettség	Értékelés
40A0 Szubkontinentális peripannon cserjések	sem a közvetlenül, sem a közvetetten érintett Natura 2000 területen nem fordul elő	nem tekinthető hatásviselőnek
6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (Festuco-Brometalia)	közvetlen érintettség nincs közvetett érintettség, azaz öntözött területtel szomszédos 0,25 ha (a teljes Natura területen lévő ilyen élőhely kevesebb, mint 8 %-a)	csak az öntözővíz elsodródásából, páratartalom növekedéséből származó elhanyagolható kedvező hatás várható
6250 Síksági pannoni löszgyepek	sem a közvetlenül, sem a közvetetten érintett Natura 2000 területen nem fordul elő	nem tekinthető hatásviselőnek
6440 Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> -hoz tartozó mocsárrétjei	közvetlen érintettség az „A” változat esetén 0,1 ha alatti, azaz a jelölő élőhely 0,1 %-át érintené, „B” változat megvalósítása esetén az érintettség elhanyagolható közvetett érintettség, azaz az öntözött területtel szomszédos mintegy 1,5 ha (a teljes Natura területen lévő ilyen élőhely 1,5 %-a)	közvetlen érintettség elhanyagolható közvetett érintettség, mint a száraz gyepeknél (6210)
tátorján	közvetlen érintettségről nincs tudomásunk	nem tekinthető hatásviselőnek
nagy tűzlepke	közvetlen érintettség a nedves rétekhez (6440-es élőhely) kapcsolatosan fordulhat elő, ez, ahogy ott leírtuk elhanyagolható hatású	közvetlen érintettség elhanyagolható
ürge	közvetlen érintettség a száraz gyepek esetén fordulhat elő, ezek azonban nem érintettek	nem tekinthető hatásviselőnek

A táblázat alapján megállapítható, hogy a Natura 2000 területen közvetlenül érintett, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok vagy nem tekinthetők hatásviselőnek, vagy a tervezett munkák sem az országos, sem az érintett Natura 2000 az állományokat nem befolyásolják várhatóan. (A kedvezőtlen hatások elhanyagolhatók, minimális kedvező hatás előfordulhat, de ez sem számottevő.) Így a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében a tervezett tevékenység megvalósulása miatt változás nem várható.

4.4. A tervezett beavatkozások hatása a Natura 2000 terület természetvédelmi céljaira és kezelési lehetőségeire

A tervezett beavatkozások természetvédelmi célokra gyakorolt hatását az alábbi táblázatban jelenítjük meg.

3. táblázat **A természetvédelmi célkitűzésekre gyakorolt hatások**

Specifikus célok	A beavatkozás hatása
Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése:	
A jó állapotú szubpannon sztyeppék, síksági pannon löszgyepek természetszerű szerkezetének, fajkészletének megőrzése.	nincs hatása, ilyen élőhelyet nem érint a tevékenység
A tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) populációjának megőrzése, a populáció elterjedési területe ne csökkenjen, ennek érdekében a területen a faj magaszórását megelőző kaszálást, legeltetést kerülni szükséges.	nincs hatással, e jelölő faj jelenlétéről se a közvetlenül, sem a közvetetten érintett területen nincs tudomásunk
Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés:	
Invazív fajok, különösen a fehér akác, bálványfa által veszélyeztetett jelölő gyeptársulás megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.	nem releváns, a tervezett beavatkozás ilyen tevékenységet nem tartalmaz
Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása a szubpannon sztyeppék, síksági pannon löszgyepek területén a túlhasználat/alulhasználat elkerülése érdekében.	nem releváns, a tervezett beavatkozás ilyen tevékenységet nem tartalmaz
Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolása.	nincs hatása, ennek feltétele, hogy a kivitelezési munkákkal a Natura 2000 területet elkerüljék

A táblázatból látható, hogy a **tervezett beavatkozás a Natura 2000 terület specifikus céljaira nincs hatással.**

Fenntartási terv számos a mezőgazdasági tevékenységhez kötődő kezelési javaslatot fogalmaz meg a Natura 2000 terület természetvédelmi helyzetének megőrzése és javítása érdekében. Mivel a vizsgált Natura 2000 terület szomszédos a tervezett öntözési területtel ezek közül a relevánsakra a javaslatoknál visszatérünk.

5. ALTERNATÍV (EGYÉB ÉSSZERŰ) MEGOLDÁSOK

A tervezők a vezetéknyomvonal kijelölésénél, a Dinnyés-Kajtori csatorna előtti 150 m hosszú szakaszon két nyomvonalat jelöltek ki. Ezek közül a vízjogi engedélyes tervbe a Natura 2000 területet jelölő élőhelyét elkerülő, annak érintettségét minimalizáló „B” változat került bele, ahogy azt a 3. és 4. fejezetben bemutattuk.

Továbbá alternatív vízbeszerzési lehetőség megvalósítása is tervezett, ami a felszín alatti vizekből történő vízkivételt csökkentheti, amennyiben a felszínen csapadékból időszakokban a Dinnyés-Kajtori csatorna vízhozama erre lehetőséget ad. (Ez egyfajta vízvisszatartási lehetőséget biztosít.)

6. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

Ahogy azt a 3.7. fejezetben leírtuk, a tervezett tevékenység, mintegy 150 ha-os mezőgazdasági területen a biztonságosabb termesztés, jobb terméseredmények érdekében szükséges. Az öntözés a klímaalkalmazkodás egyik lehetősége.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá

- társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7. A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

A tervezett beavatkozások a Natura 2000 területek jelölő élőhelyeire és jelölő fajaira nézve elhanyagolható hatással jár. Így a kedvezőtlen hatások mérséklésére kifejezett javaslatok megadását nem tartjuk szükségesnek.

Ennek ellenére a Natura terület védelme érdekében javasolható, hogy:

- A vezeték Dinnyés-Kajtori csatorna előtti 150 m-es szakaszát a tervekben „B” változatként szereplő nyomvonalon vezessék;
- A jelölő élőhely érintettségének, minimalizálásának érdekében a tervezett vezeték az úthoz minél közelebb, kiépítéskor minél kisebb ideiglenes területfoglalással kerüljön megvalósításra;
- A megvalósítás, azaz a kutak, a vezetékek és a tározó kiépítésének megvalósításkor a Natura 2000 területet minden ideiglenes területfoglalással, szállítási tevékenységgel kerüljék el. Azaz a beavatkozási területeket meglévő, a már Natura 2000 területet elkerülő földutakon, szántókon közelítsék meg, illetve felvonulási területet, rakodási, deponálási területet a Natura 2000 területen ne alakítsanak ki;
- A Natura 2000 terület közvetlen közelében végzett tevékenység (kútfúrás, vezeték építés) esetén a munkaterületet a Natura 2000 terület felől kerítsék le a véletlen érintettség elkerülése érdekében;
- Azon mezőgazdasági területeken, ahol az öntözött terület a Natura 2000 terület határáig tart az üzemelés során az öntözőberendezéseket úgy állítsák be, hogy azok a védett területet közvetlenül ne öntözhessék;
- Az üzemelés során az öntözési létesítmények fenntartását, azok megközelítését a Natura 2000 területek elkerülésével kell végezni;

A fenntartási tervben szereplő vállalások közül (melyek ugyan csak a Natura 2000 területeken belülre fogalmazódtak meg, de a szomszédosság miatt) az alábbiak önkéntes betartása javasolható:

- Szántóterületek esetében fontos a környező rét-, és gyepterületek közelségének fokozott figyelembevétele. Kerülni javasolt ezért egy 3-5 m-es puffersávban a műtrágya és a növényvédőszer használatot, mivel ez a környező gyepek fokozódó degradálódásához vezethetnek. (A fenntartási tervben a veszélyeztető tényezők között szerepel a műtrágyák és növényvédőszeresek használata.)
- Az ebbe a keskeny sávba eső területek visszagyepesítése lenne optimális a környező, jelölő élőhelyek érdekében, a szomszédos gyepek jellemző fajaival.

8. KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK

A tervezett beavatkozások és azok Natura 2000 területre gyakorolt közvetlen és közvetett hatása nem teszi szükségessé kiegyenlítő intézkedések megvalósítását.